

GRUPUL DE EXPERTI ÎN DOMENIUL JUSTIȚIEI (GEJ)

Autori: Iulian Rusu (iulian.rusu@ipre.md)

Veronica Mihailov-Moraru (veronica.mihailov-moraru.gej@ipre.md)

Svetlana Balmuș (svetlana.balmus.gej@ipre.md)

Tatiana Ciaglic (tatiana.ciaglic.gej@ipre.md)

Sumar

Monitorul Justiției este un produs IPRE realizat în cadrul inițiativei Grupului de Experti în domeniul Justiției (GEJ) și care prezintă evoluțiile cheie din sectorul justiției din Republica Moldova.

Prezentul raport, Monitorul Justiției #5, se expune cu privire la evoluțiile cheie în sectorul justiției din perioada 16 noiembrie 2020 – 31 ianuarie 2021 și include o serie de constatări și concluzii ale GEJ cu privire la:

- I.** Activitatea și Hotărârile Consiliului Superior al Magistraturii
- II.** Hotărârile Curții Constituționale
- III.** Optimizarea serviciilor publice și conectarea la resursele informaționale de stat
- IV.** Proiectele de acte normative remise spre coordonare și consultare publică din partea Ministerului Justiției
- V.** Dosarele de rezonanță și alte activități în sistemul procuraturii
- VI.** Hotărârile adoptate de organele avocaturii
- VII.** Alte evenimente relevante sectorului justiției

I. Activitatea și cele mai importante Hotărâri ale Consiliului Superior al Magistraturii

Hotărâri adoptate în cadrul [sedinței din 17.11.2020](#)

Concluzia nr. 1:

Colectarea și sistematizarea sugestiilor privind îmbunătățirea cadrului legal pe domeniul civil și penal ar putea oferi soluții pentru judecători în procesul examinării cauzelor și reduce din termenul de examinare, respectând astfel și obligația de a examina cauzele într-un termen rezonabil.

1. Urmare a examinării Notei informative a Inspecției judiciare Plenul CSM, examinând în ședință închisă pe motivul expunerii informațiilor care ar putea aduce atingere vieții private a candidatului, [a respins](#) cererea domnului Sergiu Zmeu cu privire la înaintarea repetată a propunerii de numire în funcția de judecător, pe un termen de 5 ani.
2. Prin adoptarea [Hotărâri nr. 344/29](#) Plenul CSM a decis crearea Grupului de lucru pentru modificarea cadrului legislativ, care să analizeze și să sistematizeze toate propunerile înaintate de către instanțele judecătorești, curțile de apel și Curtea Supremă de Justiție, precum și să identifice lacunele în actele legislative aferente sistemului judecătoresc, pentru ca ulterior acestea să fie expediate către Guvernul și Parlamentul Republicii Moldova. În componența grupului s-a stabilit desemnarea: *În domeniul civil - Nina Cernat, membru CSM, judecător detașat al Curții de Apel Chișinău; - Ion Crețu, membru CSM, lector universitar; - Elena Belei, membru CSM, conferențiar universitar; - Vladislav Clima, președinte, judecător la Curtea de Apel Chișinău; - Ruxanda Pulbere, judecător la Judecătoria Chișinău; - Livia Mitrofan, judecător la Judecătoria Chișinău. În domeniul penal - Mariana Timotin-Grama, membru CSM, conferențiar universitar; - Sergiu Furdui, judecător la Curtea de Apel Chișinău; - Lilia Țurcan, președinte, judecător la Judecătoria Edineț; - Lilia Lupașco, judecător la Judecătoria Chișinău; - Victor Sandu, judecător la Judecătoria Chișinău.*

Hotărâri adoptate în cadrul [sedinței din 08.12.2020](#)

Concluzia nr. 2:

Admiterea cererii de suspendare a unui judecător care a fost suspectat de emiterea unei hotărâri vădit ilegale ar urma să fie examinată minuțios și prin prisma răspunderii disciplinare. CSM a avut o poziție reactivă pe marginea acestui caz, deși din informațiile disponibile publicului, există suspiciuni rezonabile pentru a iniția aplicarea sancțiunilor disciplinare.

3. Plenul CSM a amânat examinarea chestiunii cu privire la cererea de demisie a judecătorului Nina Veleva de la Curtea de Apel Cahul, care este și Judecătorul raportor pe cauza penală intentată lui Ilan Șor pentru implicarea sa în fraudă bancară.
4. În cadrul Plenului CSM, a fost examinată cererea ex-judecătorului Liliana Andriaș referitor la anularea sistării demisiei. Menționăm faptul că prin Decretul prezidențial din 16.01.2014, s-a dispus eliberarea din funcția de judecător la Judecătoria Comercială de Circumscripție, urmare a dizolvării instanței judecătorești. Ulterior, în baza ordonanței de pornire a urmăririi penale, prin Hotărârea Plenului CSM nr. 608/25 din 20.09.2016, a fost eliberat acordul pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală în privința ex-judecătoarei Liliana Andriaș, fiind dispusă sistarea demisiei acesteia. Prin ordonanța Procuraturii Anticorupție din 30.09.2020 s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală din motiv că faptele acesteia nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (5) și art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul Penal. Plenul CSM a considerat cererea pasibilă de respins, deoarece Hotărârea Plenului CSM nr. 608/25 din 20 septembrie 2016, nu a fost pusă în executare și nu a produs careva efecte juridice, decretul Președintelui Republicii Moldova privind eliberarea acesteia din funcție fiind în vigoare. Iar odată cu intrarea în vigoare a ordonanței procurorului Procuraturii Anticorupție din 30.09.2020 de scoatere de sub urmărire penală, sistarea demisiei este anulată de drept, [dispărând temeiul legal](#) în baza căruia a fost dispusă.
5. Urmare a examinării demersului Ministerului Justiției referitor la avizarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Legii pentru modificarea unor acte normative (excluderea certificatului de integritate), Plenul CSM a decis avizare negativă.
6. Sesizarea judecătorului de la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, Olesea Țurcan, referitor la apărarea independenței și reputației profesionale, a fost examinată și Plenul CSM a sesizat Inspecția judiciară în vederea întocmirii unei Note informative pe marginea sesizării judecătorului. Totodată, a fost examinată și acceptată cererea, referitor la suspendarea din funcție în legătură cu acordarea concediului de maternitate. Menționăm faptul că potrivit

[presei de investigație](#) judecătoarea Olesea Țurcan ar fi emis cu bună știință o încheiere care ar contravine legii, prin care un acționar care deține oficial 4,99% din compania de asigurări „Moldasig: (dreptul la vot suspendat în 2016-2017) a ajuns să controleze 65% din acțiunile Moldasig sau 450 100 de acțiuni, în valoare de peste 45 mln. de lei.

7. Plenul CSM a desemnat membrul CSM Ion Crețu, în calitate de membru al grupului de lucru creat de către Ministerul Justiției în vederea elaborării propunerilor de modificare a actelor legislative, în vederea fortificării și eficientizării activității autorităților din domeniul anticorupție și integrității.

Hotărâri adoptate în cadrul [ședinței din 22.12.2020](#)

Concluzia nr. 3:

CSM perpetuează practica de selecție și numire a judecătorilor, contrar constatărilor Curții Constituționale, fără a oferi motivarea care a stat la baza reconfirmării în funcție a judecătorilor de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău. CSM nu a respectat principiile transparenței, echității și independenței judiciare.

8. La 22.12.2020, CSM a adoptat [Hotărârea nr. 368/32](#) prin care a desemnat judecătorii pentru exercitarea atribuțiilor judecătorului de instrucție în instanțele judecătorești, pentru perioadele 01.01.2021 – 31.12.2022 și respectiv 01.01.2021 – 31.12.2023. Prin Hotărârea adoptată, s-a perpetuat practica de selectare și numire a judecătorilor, contrar concluziilor [Hotărârii nr. 7/2020](#) a Curții Constituționale din 24.03.2020 cu privire la declararea neconstituționalității prevederilor art. 15¹ alin.(5) din Legea nr. 514/1995 cu privire la organizarea judecătorească. Mai mult, Hotărârea enunțată nu conține motivarea aspectelor ce țin de criteriile ce au stat la baza reconfirmării în funcție a judecătorilor de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) și, respectiv, despre întrunirea condițiilor legale (experiența de 3 ani, specializarea profesională etc., inclusiv datele cu privire la consimțământul exprimat sau rezultatele tragerii la sorți) pentru judecătorii numiți în funcțiile respective. Considerăm că, în lipsa expunerii acestor detalii esențiale, nu sunt asigurate principiile transparenței, echității și independenței judiciare.
9. Examinând mai multe chestiuni ce țin de sistemului informațional judiciar, Plenul CSM a extins perioada de testare a pilotării Sistemului Informațional Judiciar până la 31.12.2021, iar instanțele judecătorești, începând cu 01.01.2021, vor utiliza Modulul de Raportare Statistică Electronică și vor [prezenta](#) rapoartele statistice cu privire la activitatea acestora pentru o perioadă de 12 luni ale anului 2020 utilizând Modul menționat, care este parte integrantă a Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor.
10. Plenul CSM a anunțat concurs pentru numirea unui membru în componența Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor de pe lângă CSM, din rândul reprezentanților societății civile și din rândul judecătorilor Curții Supreme de Justiție. Totodată, a fost anunțat concurs pentru suplینirea a 3 posturi vacante de judecător la Judecătoria Chișinău, la sediul Buiucani – 2 posturi și la sediul Centru – 1 post.
11. În urma finalizării concursului pentru desemnarea unui judecător în calitate de membru al Consiliului Institutului Național al Justiției (INJ), Plenul CSM a desemnat judecătorul Ghenadie Mîra de la Judecătoria Anenii Noi, în calitate de membru al Consiliului INJ, pe un mandat de 4 ani.

Hotărâri adoptate în cadrul [ședinței din 19.01.2021](#)

12. Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a amânat din nou, examinarea chestiunii cu privire la cererea de demisie a judecătorului Nina Veleva de la Curtea de Apel Cahul, pentru o ședință ulterioară, motivând necesitatea examinării suplimentare a materialelor prezentate.
13. Urmare a examinării Notei informative a Inspecției judiciare, referitor la respingerea de către Președintele Republicii Moldova a candidaturii domnului Nicolae Pasecinic, propuse de CSM pentru numirea în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă, precum și la cererea ultimului de propunere repetată, Plenul a decis [respingerea](#) cererii privind înaintarea repetată a propunerii de numire în funcția de judecător până la atingerea plafonului de vârstă. În cadrul dezbaterilor s-a relevat faptul, că Inspecția Judiciară nu ar fi pus la dispoziția membrului raportor toate sursele de informații relevante, iar unii membri ai

Concluzia nr. 4:

Examinarea cererii dlui Pasecinic privind propunerea repetată pentru numire în funcția de judecător, cu constatarea unor potențiale conflicte de interese ale membrilor CSM, precum și expunerea cu privire la caracterul incomplet al datelor oferite de Inspecția Judiciară, ridică dubii de lipsă de obiectivitate din partea membrilor CSM. Acțiuni alternative precum solicitarea completării datelor de către Inspecția Judiciară precum și utilizarea dreptului de autorecuzare/recuzare a membrilor CSM urma să fie utilizată.

CSM au manifestat atitudine critică față de activitatea și competențele dlui Pasecinic. La data de 21.01.21, Asociația Judecătorilor Vocea Justiției, a [publicat](#) un comunicat prin care accentuează asupra motivelor de lipsă de loialitate față de CSM, care ar fi stat la baza refuzului de a propune judecătorul Pasecinic pentru a fi numit de Președinte până la atingerea plafonului de vârstă.

14. Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a anunțat din nou concurs pentru desemnarea unui membru al Colegiului de evaluare a performanțelor judecătorilor, din rândul judecătorilor, din motivul că candidații participanți la concurs nu au întrunit numărul necesar de voturi. La fel, a fost anunțat concurs pentru suplinirea funcției vacante de membru al Consiliului Institutului Național al Justiției din rândul judecătorilor instanțelor judecătorești.
15. Plenul a decis convocarea Adunării Generale a Judecătorilor la 26 martie 2021, ora 10:00, în incinta Palatului Republicii Moldova, or. Chișinău, str. Maria Cibotari 16, cu înregistrarea participanților între orele 09:00-09:45.
16. Plenul CSM a sesizat Curtea Constituțională referitor la controlul constituționalității unor prevederi din art. I și II din Legea nr. 222 din 04.12.2020 pentru modificarea art. 32 din Legea nr. 544/195 cu privire la statutul judecătorului (publicată în Monitorul Oficial al RM nr. 360-371 art. 299 din 25.12.2020) prin raportare la articolele 46 și 116 din Constituție, ce țin de limitele vârstei de pensionare.

Hotărâri adoptate în cadrul ședinței din [26.01.2021](#)

17. Plenul CSM a decis să propună Președintelui Republicii Moldova eliberarea doamnei Nina Veleva din funcția de judecător la Curtea de Apel Cahul, în temeiul art. 25 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544/1995. Judecătorul Veleva face parte din completul de judecători care examinează apelul pe prima cauză penală intentată împotriva lui Ilan Șor, prima instanță pronunțând în acest sens o sentință de condamnare. În Hotărârea sa CSM nu a făcut uz de posibilitățile oferite de articolul 31 alin. (4) din Codul de Procedură Penală pentru a seta întinderea competențelor judecătorului care își depune cerere de demisie, inclusiv examinarea apelului pe cauza lui Ilan Șor. În schimb, demisia judecătorului Veleva conduce la reînceperea etapei de cercetare judecătorească de la început, precum și un termen rezonabil pentru judecătorul nou numit în complet să facă cunoștință cu materialele dosarului, cu posibilitatea de efectua repetat unele acțiuni procesuale. În aceste condiții, CSM a acceptat cererea de demisie, contribuind la continuarea târăgării examinării apelului pe sentința de condamnare a lui Ilan Șor.
18. Urmare a examinării contestației Hotărârii Colegiului disciplinar nr. 29/7 din 16.10.2020, emise în privința judecătorului Serghei Lazari de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, Plenul CSM a adoptat o nouă hotărâre prin care a constatat comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. g) și j) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor și a aplicat sancțiunea disciplinară prevăzută de art. 6 lit. d) din aceeași Lege - eliberarea din funcția de judecător.

II. Hotărârile Curții Constituționale.

19. La 13.11.2020, Curtea Constituțională a pronunțat o [Hotărâre](#) prin care a declarat neconstituționale textele din Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova: - „în decizie nu vor fi menționate motivele care stau la baza ei” de la articolul 55 alin. (3) teza a II-a; - „Astfel de date și informații nu pot fi sub nici o formă, direct sau indirect, aduse la cunoștință străinului declarat persoană indezirabilă, inclusiv în cadrul examinării în instanță de judecată a contestației deciziei privind declararea străinului persoană indezirabilă.” din articolul 56 alin. (2); „și e” din articolul 60 alin. (4); „(1) și” din articolul 63 alin. (4). Curtea [a stabilit](#) că până la modificarea de către Parlament a articolelor sus-menționate, decizia privind declararea străinului ca persoană indezirabilă din rațiuni de securitate națională va conține un rezumat al motivelor, de o manieră compatibilă cu interesul legitim al securității

Concluzia nr. 5:

Plenul CSM nu a făcut uz de posibilitatea de a stabili examinarea apelului pentru judecătorul Nina Veleva în contextul examinării cererii de demisie. Schimbarea completului de judecată prin numirea unui alt judecător în complet va conduce la prelungirea examinării apelului pe cauza Șor, o cauză esențială pentru societate.

naționale, fiindu-i notificată străinului sub această formă. Curtea a declarat neconstituțional și articolul 225 alin. (3) din Codul administrativ în partea în care limitează competența instanțelor de judecată de a efectua controlul proporționalității actelor administrative individuale și normative, și a emis o Adresă Parlamentului.

20. La 10.11.2020, Curtea Constituțională a pronunțat o [Hotărâre](#) privind controlul constituționalității unor prevederi din articolul 453 alin. (1) din Codul de procedură penală, în măsura în care acesta nu permite formularea unui recurs în anulare separat sau după trecerea a șase luni de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești, în cazul în care Curtea Europeană informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii. Astfel, s-a declarat neconstituțional textul „inclusiv” din articolul 453 alin. (1) din Codul de Procedură Penală, iar până la modificarea acestui articol, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare: *a) în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, precum și b) în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii, informare din care se poate deduce existența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea atacată.*
21. La 03.12.2020, Curtea Constituțională a [avizat](#) proiectul de modificare a Constituției, care reglementează activitatea autorității judecătorești. Revizuirea Legii supreme, inițiată de Guvern, [corespunde](#) condițiilor formale prevăzute de articolele 63 alin. (3) și 142 alin. (3) din Constituție. Cele mai importante prevederi avizate țin de: *excluderea termenului inițial de 5 ani de numire în funcție a judecătorilor și reglementarea numirii judecătorilor până la atingerea plafonului de vârstă; stabilirea atribuției președintelui RM de a respinge o singură dată, candidaturile judecătorilor propuși de CSM; abrogarea competenței constituționale de a numi în funcție președinții și vicepreședinții instanțelor judecătorești; abrogarea procedurii de numire în funcție a președintelui, a vice-președinților și a judecătorilor Curții Supreme de Justiție de către Parlament; abrogarea cerinței privind experiența de 10 ani în funcția de judecător necesară pentru accederea în funcția de judecător al CSJ; stabilirea criteriilor obiectivității, meritocrației și transparenței în procesul de numire a judecătorilor în funcție și în legătură cu cariera lor; reglementarea constituțională a imunității funcționale a judecătorului; consolidarea constituțională a rolului CSM de garant al independenței justiției; stabilirea unui număr fix al membrilor Consiliului Superior al Magistraturii și formarea CSM din șase membri judecători și șase membri non-judecători; excluderea Președintelui Curții Supreme de Justiție, a ministrului Justiției și a Procurorului General din componența CSM, etc.* Proiectul de modificare a Constituției va fi prezentat Parlamentului spre examinare. La avizul Curții Constituționale a fost înaintată [opinia separată](#) a judecătorului Serghei Țurcanu, care a indicat că potrivit Notei informative la proiectul legii pentru modificarea Constituției, aprobat prin Hotărârea nr. 730 din 30.09.2020, *Guvernul a ignorat și nu a înlăturat deficiențele constatate privind neconformitatea unor texte din proiectul avizat cu limitele materiale de revizuire a Constituției, expuse în punctul 3 lit. a), b) și c) din dispozitivul Avizului Curții Constituționale nr. 1 din 22.09.2020. În aceste circumstanțe, în opinia autorului, Guvernul nu a respectat principul loialității constituționale.*
22. La 07.12.2020, Curtea Constituțională a pronunțat Decizia nr. [137/2020](#) în cadrul examinării sesizării nr. 195a/2020 depusă de către deputatul în Parlamentul Republicii Moldova, Sergiu Litvinenco, prin care a dispus suspendarea acțiunii Legii nr. 218 din 3 decembrie 2020 pentru modificarea unor acte normative. În esență, prin modificările adoptate, s-a exclus din competența Președintelui Republicii Moldova posibilitatea de a coordona activitatea Serviciului de Informații și Securitate, de a numi conducerea Serviciului și s-a stabilit că activitatea Serviciului va fi supusă controlului parlamentar.
23. La 08.12.2020, prin [Decizia nr. 141/2020](#) Curtea Constituțională a admis cererea deputaților în Parlamentul Republicii Moldova, Dinu Plîngău și Maria Ciobanu, depusă în

Concluzia nr. 6:

Curtea Constituțională a recepționat un număr mare de sesizări urmare a adoptării de către Parlament a mai multor legi cu încălcarea Constituției și a procedurii de adoptare a actelor normative. Curtea Constituțională a emis deja în acest sens Hotărâri de declarare a legilor contestate drept neconstituționale.

cadrul sesizării 198a/2020 și a suspendat acțiunea Legii nr. 217 din 03.12.2020 pentru abrogarea și modificarea unor acte normative. În esență, Legea contestată are ca efect abrogarea Legii nr. 151 din 04.10.2018 cu privire la transmiterea cu titlu oneros a unui bun imobil și introducerea Stadionului Republican Chișinău în Lista complexelor sportive din subordinea autorității speciale de specialitate, conținută în Anexa Legea cu privire la cultura fizică și sport nr. 330 din 25 martie 1999. GEJ [s-a expus](#) cu privire la constituționalitatea Legii nr. 217/2020, concluzionând că prin adoptarea Legii nr. 217/2020 Parlamentul a încălcat prevederile Constituției.

24. La 10.12.2020, Curtea Constituțională a [confirmat](#) rezultatele alegerilor și a validat mandatul noului Președinte al Republicii Moldova. Curtea a luat act de concluziile observatorilor naționali și internaționali privind discursurile urii și instigările la discriminare, precum și mesajele și declarațiile intolerante dintre candidați, fapte ce au lăsat o amprentă vizibil negativă asupra campaniei electorale. S-a subliniat că orice comportament instigator la ură este contrar prevederilor Constituției și că legislația națională trebuie îmbunătățită prin instituirea unor mecanisme de control și de sancționare promptă, fapt pentru care a emis, în acest sens, o adresă Parlamentului.
25. La 21.12.2020, Curtea Constituțională a admis cererea de suspendare a acțiunii Legii nr. 244 din 16 decembrie 2020 pentru modificarea unor acte normative (proiectul nr. 495 din 4 decembrie 2020) depusă de deputatul Sergiu Litvinenco. Legea contestată vizează modificări radicale în competența Autorității Naționale de Integritate, termenii, condițiile și modul în care poate fi exercitată aceasta.
26. La 18.01.2021, Curtea Constituțională s-a [pronunțat](#) cu privire la sesizarea privind examinarea posibilității Parlamentului Republicii Moldova de a se autodizolva, prin adoptarea unei hotărâri cu o majoritate calificată (de două treimi) de voturi ale deputaților. Curtea a statuat că „dizolvarea Parlamentului Republicii Moldova înainte de expirarea termenului de patru ani este posibilă numai în condițiile prevăzute la articolul 85 din Constituția Republicii Moldova”, care statuează clar două cazuri de dizolvare: imposibilitatea formării Guvernului și blocarea procedurii de adoptare a legilor timp de trei luni. Dizolvarea poate opera doar dacă inactivitatea îi este imputabilă Parlamentului, nu și dacă îi este imputabilă altor autorități publice și actori politici. Curtea a subliniat că, atribuția dizolvării Parlamentului îi revine exclusiv Președintelui Republicii, pe care o poate exercita doar în condițiile procedurilor prevăzute expres în Legea Supremă, și a declarat inadmisibilă sesizarea în cauză.
27. La 21.01.2021, Curtea Constituțională a pronunțat Hotărârea nr. 4/2021 pentru controlul constituționalității Legii nr. 234 din 16 decembrie 2020 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova (*sesizările nr. 207a/2020 și nr. 213a/2020*). Curtea s-a raportat, la articolul 13 din Constituție, și în interpretarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 36 din 5 decembrie 2013, a statuat că limba de stat a Republicii Moldova este limba română, iar statul recunoaște și protejează dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la funcționarea limbii ruse și a altor limbi vorbite pe teritoriul țării. Menționarea limbii ruse are, în acest text constituțional, un caracter exemplificativ și nu îi conferă un statut deosebit de cel al altor limbi minoritare vorbite pe teritoriul țării (ucraineană, găgăuză, bulgară, romani etc.). Curtea a reținut încălcările de procedură la adoptarea legii în cauză, și anume: lipsa estimării și alocarea mijloacelor financiare suplimentare pentru cheltuielile ce ar ține de traducerea actelor oficiale ale organelor puterii de stat și ale administrației publice, precum și a oricărei alte informații vizuale referitoare la mărfurile fabricate în Republica Moldova, inclusiv pentru instruirea funcționarilor în sensul cunoașterii limbii ruse, pentru angajarea și remunerarea traducătorilor. Urmare a acestui fapt, precum și în lipsa avizului Guvernului, când nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare, Curtea a constatat încălcarea articolelor 6 și 131 din Constituție, și a

declarat neconstituțională Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova. Menționăm faptul că anterior, la ședința din 08.12.2020, examinând demersul Cancelariei de Stat, referitor la avizarea proiectului de lege cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova, Plenul CSM a [avizat negativ](#) proiectul de lege în cauză.

III. Optimizarea serviciilor publice și conectarea la resursele informaționale de stat

Concluzia nr. 7:

Prin adoptarea Legilor nr. 212/2020 și 245/2020 se va facilita accesul la servicii publice și se consolidează cadrul de reglementare pentru acces la servicii ale tehnologiei informației.

28. Parlamentul a aprobat [proiectul de lege](#) de implementare a procesului de distribuire a prestațiilor sociale prin intermediul serviciului guvernamental MPay, ce are drept scop ajustarea cadrului normativ existent în vederea implementării distribuiri prestațiilor sociale prin intermediul serviciului guvernamental de plăți electronice MPay. Proiectul prevede excluderea obligației Casei Naționale de Asigurări Sociale de a contracta prestatorul de servicii de plată stabilit de beneficiar la data acordării dreptului la prestație socială. Astfel, beneficiarul va fi liber să aleagă prestatorul de servicii de plată și modalitatea de plată prin orice instrument legal disponibil și în orice locație din țară, prin intermediul Serviciului guvernamental de plăți electronice MPay. În opinia autorilor, serviciul MPay oferă o soluție software eficientă, fiabilă și modernă pentru încasarea și distribuirea plăților. Totodată, acesta va reduce cheltuielile legate de procedura de distribuire a prestațiilor sociale către beneficiari.
29. La 27.11.2020 Parlamentul a aprobat în lectură finală [proiectului de lege](#) ce ține de optimizarea serviciilor publice în următoarele domenii: bunuri imobile, construcții și urbanism, documentare, finanțe, impozite și taxe, prestații sociale, sănătate și transport. Prestatorii de servicii publice nu vor mai solicita diverse tipuri de documente suplimentare de la cetățeni sau reprezentanți ai mediului de afaceri, dacă datele conținute în acestea sunt disponibile în resurse informaționale și pot fi furnizate prin intermediul platformei de interoperabilitate. Informația va putea fi utilizată atât de către instituțiile care dispun de un sistem informațional, cât și de către cei care nu dispun de un sistem informațional propriu și în acest context pot utiliza interfața oferită de platforma de interoperabilitate pentru a accesa aceste date și a le utiliza în procesul de lucru. Refuzul neîntemeiat al furnizorului de date de a asigura disponibilitatea datelor și de a furniza date prin intermediul platformei de interoperabilitate, inclusiv prin invocarea în scopul refuzului a informațiilor sau datelor eronate, neautentice sau incomplete, va fi sancționat cu amendă. [Legea](#) va intra în vigoare după un an de la publicarea textului acesteia.
30. La 17.12.2020 Parlamentul a aprobat în a doua lectură un [proiect de lege](#) pentru modificarea Legii comunicațiilor electronice, în vederea ajustării acesteia la cadrul legislativ al Uniunii Europene. Proiectul a fost elaborat în scopul creării cadrului normativ favorabil dezvoltării tehnologiilor avansate în domeniul comunicațiilor electronice și tehnologiei informației. Acesta prevede garantarea funcționării continue a ecosistemului de Internet, precum și protejării drepturilor utilizatorilor finali de a accesa și de a distribui informații și conținut și de a utiliza și a pune la dispoziție aplicații și servicii fără discriminare. Adoptarea și implementarea proiectului de lege va contribui la îmbunătățirea calității serviciilor de acces la Internet, va spori concurența între furnizorii acestor servicii și va asigura accesul utilizatorilor finali la toată gama de conținut, aplicații și servicii, disponibilă printr-o conexiune Internet la nivelul tehnologic actual, eliminând orice practici ilegale de gestionare a traficului care blochează sau încetinesc anumite aplicații sau servicii.

IV. Ministerul Justiției : Proiectele de acte normative remise spre coordonare și noile inițiative legislative

Proiecte de acte normative remise spre coordonare

31. Ministerul Justiției a elaborat proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru completarea Codului de Executare al R. Moldova, nr. 443/2004 (comunitatea terapeutică), cu termen de prezentare a propunerilor până la 27.11.20). Conform [Notei Informative](#) la proiectul de lege, acesta este elaborat în comun cu Administrația Națională a Penitenciarelor, și va contribui la crearea premiselor de multiplicare a modelului de comunitate terapeutică instituită în Penitenciarul nr. 9 - Pruncul și în alte instituții penitenciare din țară. Conform rezultatelor activității comunității respective, această formă organizațională răspunde cel mai bine nevoilor beneficiarilor. Totodată, această inițiativă este impulsionată de sarcina sistemului administrației penitenciare de a asigura un mediu sigur pe perioada deținerii, cât și de a facilita reintegrarea în societate a condamnaților în perioada de după liberare. Se intenționează de a implementa un complex de măsuri noi, corespunzătoare nevoilor actuale semnalate de persoanele dependente în lupta împotriva fenomenului de consum de droguri în mediul penitenciar și extinderea programului implementat.

Noi inițiative legislative în proces de elaborare

32. La 18.11.20 Ministerul Justiției a [inițiat procesul de formulare a amendamentelor](#) (cu termen de prezentare a propunerilor până la 01.12.2020) la cadrul normativ în vederea implementării serviciilor de asistență, a măsurilor alternative detenției și sancțiunilor privative de libertate în cazurile asociate consumului de droguri. Necesitatea perfecționării cadrului normativ reiese din contextul realizării acțiunii 22.2. a obiectivului 22. DOMENIUL II: „REDUCEREA RISCURILOR” din Planul național de acțiuni antidrog pentru anii 2020-2021, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 233/2020.
33. La 26.11.20 Ministerul Justiției a [inițiat procesul de formulare a amendamentelor](#) (cu termen de prezentare a propunerilor până la 09.12.2020) a proiectului de lege pentru modificarea Legii securității statului nr. 618/1995 în vederea executării Hotărârii Curții Constituționale nr. 25/2020 (prin care s-a declarat neconstituțional textul „precum și alte informații” din art. 12 alin.(7) din Legea securității statului nr. 618/1995.). Curtea a statuat că nu toate datele și informațiile solicitate de Consiliul Suprem de Securitate pot fi necesare pentru asigurarea securității statului și formularea unor recomandări în domeniul politicii interne și externe a statului; ci trebuie să se evalueze în funcție de circumstanțele factuale și juridice ale fiecărui caz, în scopuri legitime și dacă nu există ingerință disproporționată în dreptul la respectarea vieții private a persoanei. De menționat e faptul că în cadrul ședinței Consiliului Superior al Procurorilor din 18.12.2020, a fost examinat demersul Ministerului Justiției din 12.12.2020 cu privire la avizarea proiectului de lege și s-au transmis [propuneri](#) suplimentare de modificare a Legii securității statului nr.618/1995.
34. La 26.01.21 Ministerul Justiției a inițiat procesul de elaborare a unui [proiect de act normativ](#) (cu termen de prezentare a propunerilor până la 12.02.2020) prin care urmează a fi operate modificări în Legea nr.296/1994 pentru interpretarea unor prevederi privind reabilitarea victimelor represiunilor politice. Obiectivul propunerilor vizează punerea în executare a Hotărârii Constituționale nr.2 din 12.01.2021, care a constatat neconstituționalitatea textului „copiii persoanelor supuse represiunilor care s-au născut în locurile de represiune sau în drum spre ele se consideră copii proveniți din căsătoria încheiată până la represiune” din articolul 1 al Legii nr. 296 din 23 noiembrie 1994 pentru interpretarea unor prevederi ale Legii privind reabilitarea victimelor represiunilor politice. Astfel, Curtea a reținut că victime ale represiunilor politice se consideră și copiii care s-au născut în locurile de represiune sau în drum spre ele, dacă măcar unul din părinți este victimă a represiunilor politic; *prevederile contestate încalcând dispozițiile articolelor 28 (viața intimă, familială și privată), 47 (dreptul la asistență și protecție socială) și 16 (egalitatea) din Constituție.*

V. Dosarele de rezonanță și alte activități în sistemul procuraturii

Activitatea Consiliului Superior al Procurorilor privind instruirea procurorilor

Concluzia nr. 8:

Ministerul Justiției a luat acțiuni pentru a asigura ajustarea cadrului legislativ la ultimele Hotărâri ale Curții Constituționale legate de neconstituționalitatea unor prevederi ce țin de Legea securității statului și Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

35. În cadrul ședinței Consiliului Superior al Procurorilor din 26.11.2020, a fost examinat și avizat de principiu, [proiectul Planului modular](#) de formare continuă a judecătorilor și procurorilor și a [Planului modular](#) de formare continuă a consultanților procurorilor pentru anul 2021, prezentat de Institutul Național al Justiției, cu recomandările formulate de Consiliul Superior al Procurorilor.
36. În cadrul ședinței din 18.12.2020 s-a [adoptat Hotărârea nr.1-131/2020](#) privind anunțarea [concursului între procurori](#), ce se vor înscrie până la data de 19.01.2021, pentru suplinirea funcțiilor vacante de: procuror-șef al Procuraturii mun. Chișinău; procuror-șef al Procuraturii mun. Bălți; procuror-șef al Procuraturii raionului Cimișlia; procuror-șef al Procuraturii raionului Strășeni; procuror-șef al Procuraturii raionului Rezina; procuror-șef al Procuraturii raionului Căușeni; procuror-șef al Procuraturii raionului Basarabeasca; adjunct al procurorului-șef al Procuraturii mun. Bălți.
37. A fost aprobată modificarea Regulamentului Consiliului Superior al Procurorilor, adoptat prin Hotărârea nr.12-225/16 din 14.09.2016 și a Regulamentului privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.12-228/16 din 14.09.2016, potrivit proiectului de modificare.
38. Urmare a [evaluării](#) etapei de recepționare a cererilor depuse în cadrul concursurilor anunțate prin Hotărârea nr.1-131/2020 din 18.12.2020, s-a decis transmiterea către Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor, pentru evaluare conform criteriilor stabilite, cererile și dosarele de participare ale procurorilor candidați: Oleg Afanasii, Ion Covalciuc, Ruslan Caraivan, Valeriu Cîrlan, Ruslan Lupașcu, Anatolie Gîrbu, Aurelian Buzdugan, Nicolae Burduja, Sergiu Mocanu, Alexandru Sorocean, Nicolai Levandovski, Natalia Volontir.

Activitatea Procuraturii Generale în instrumentarea cazurilor de rezonanță

39. Procuratura Generală a pornit o [cauză penală](#) pe faptul falsului în declarații, în privința ex-deputatului român, care fiind recunoscut cetățean al R.Moldova în 2015, ar fi tăinuit statutul de acuzat în materie penală în România. Prin Decretul prezidențial din 02.11.2020, acestuia i-a fost retrasă cetățenia R. Moldova, la moment fiind în desfășurare examinarea procedurii de extrădare.
40. Procuratura Anticorupție, [a renunțat](#) la învinuirile aduse în 2018 omului de afaceri Igor Borș (co-proprietarul rețelei de benzinării Vento), care împreună cu alte 6 persoane au fost reținuți, arestați și învinuiți de spălare de bani și evaziune fiscală. Acest dosar se regăsește în lista celor 38 de dosare care ar reprezenta rezultatul unor comenzi politice și care au dus la urmărirea penală și judecarea pe nedrept a mai multor persoane. Acțiunile ce au stat la baza urmăririi penale, a fost Actul emis în urma unui control fiscal (anulat ulterior de instanța de judecată), efectuat la insistența Procuraturii Anticorupție, deși co-proprietarii atunci nu aveau nici o funcție executivă și nerealizând în acest sens nici o activitate de administrare a acestei întreprinderi. Acțiunile poliției și ale procurorilor anticorupție care au gestionat acest dosar constituie și obiectul unei anchete penale pentru fabricarea dosarului la comandă. Astfel, la 20.01.2021, Procuratura Generală a anunțat despre reținerea și recunoașterea în calitate de bănuț a Șefului suspendat al Procuraturii Anticorupție V. Morari, iar ulterior a subalternului său ex-procurorul R. Statnăi, care a fost recunoscut și audiat în calitate de bănuț de "exces de putere", "fals în acte publice", "reținerea sau arestarea ilegală" și "tragerea cu bună-știință la răspundere penală a unei persoane nevinovate". Printre cei care au instrumentat și gestionat acest dosar figurează și actualul Șef interimar al Serviciului Antidrog din cadrul Poliției de Frontieră, care în anul 2018 era ofițer de investigație în cadrul Direcției nr.5 a INI, precum și un ofițer de investigație.
41. În dosarul *frauda bancară*, au fost reținute 6 persoane, printre care foștii conducători ai celor trei bănci falimentate (*Banca de Economii, Unibank și Banca Socială*), dar și

Concluzia nr. 9:

Acțiunile întreprinse de Procuratura Generală și Procuratura Anticorupție sunt parțial îndreptate către investigarea episoadelor legate de fraudă bancară. În același timp, se atestă cauze care sunt motivate politic dar și care denotă un conflict continuu dintre Procurorul General și Șeful suspendat al Procuraturii Anticorupție.

reprezantați ai holdingului Șor, și puși oficial sub învinuire pentru două capete de acuzare. Procuratura Anticorupție și PCCOCS le-a [înaintat](#) celor șase învinuirea pentru escrocherie în proporții deosebit de mari și spălare de bani în interesul unei organizații criminale.

42. Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale de comun cu autoritatea vamală, a [preluat](#) investigarea cazului șoferul microbuzului cu numere diplomatice de la postul vamal Palanca în care au fost depistate cutii cu anabolizante. Șoferul a fost pus sub învinuire pentru tentativă de contrabandă cu anabolizante și substanțe psihotrope. Substanțele au fost depistate în autoturism pe 5 decembrie 2020, de către Serviciul Vamal și Serviciul de Informații și Securitate, iar potrivit estimărilor, evaluarea lotului se cifrează la peste 8 milioane de lei.

VI. Hotărârile adoptate de organele avocaturii

43. În cadrul ședinței Consiliului Uniunii Avocaților din 27.11.2020, urmare a constatării ca fiind [“neîntemeiată”](#), închiderea și părăsirea ședinței de către Președintele E. Ploșniță, ședința ordinară a Consiliului Uniunii Avocaților a continuat cu desemnarea președintei ședinței dna N. Lozan. Au fost adoptate o serie de [hotărâri](#) ce au vizat: 1) Aprobarea proiectului hotărârii pentru modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Uniunii Avocaților și a amendamentului la articolul 30 alin. (2) litera c) după cum urmează „Consiliul desemnează din membrii săi un președinte al ședinței Consiliului în următoarele situații: a) când Președintele lipsește și nu a desemnat un vicepreședinte; b) refuzul Președintelui de a prezida ședințele Consiliului legal convocate.”.; 2) Constatarea erorilor comise în varianta modificărilor și completărilor Statutului profesiei de avocat, publicat în Monitorul Oficial nr. 126-130 din 29.05.2020; constatarea că modificările și completările Statutului, aprobate la Congresul avocaților din 13.12.2019 au intrat în vigoare la 13 decembrie 2019; efectuarea rectificărilor în Monitorul Oficial nr. 126-130, art. 489, din 29.05. 2020 în partea numărului hotărârii și datei Congresului Uniunii Avocaților privind aprobarea modificărilor în Statutul profesiei de avocat, inclusiv cu radierea sintagmei “și intră în vigoare la data publicării” de la art. II. a acestei hotărâri. 3) constatarea faptului prelungirii de drept a mandatelor expirate ale membrilor comisiilor Uniunii Avocaților, până la alegerea noii componente ale comisiilor. 4) anunțarea concursului pentru selectarea membrilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat până la data de 15 ianuarie 2021. Până la 18.12.2020 Decanii Barourilor și directorul Centrului de Instruire a avocaților vor propune câte un candidat pentru concursul de membru al Comisiei Speciale; iar avocații vor depune cererile pentru concursul de membru în Comisia Specială. Comisia Specială va organiza desfășurarea concursului, va alege membrii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat până la 09.02.2021.

44. În ședința extraordinară din 15.01.2021, Consiliul Uniunii Avocaților a hotărât extinderea termenului depunerii cererilor la concursul pentru alegerea membrilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, până la 26.01.2021, și extinderea concursului până la data de 25.02.2021, care va fi organizat de [Comisia Specială](#). La fel, s-a hotărât extinderea termenului depunerii cererilor la concursul pentru alegerea membrilor Comisiei Speciale pentru organizarea concursului privind alegerea membrilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat.

45. Repetat însă, în cadrul ședinței a Consiliului Uniunii Avocaților din 29.01.2021 subiectul cu privire la crearea Comisiei speciale pentru alegerea Comisiei de licențiere a fost amânat. Motivul amânării a fost nedelegarea în Comisia specială a unui membru de către Decanul Baroului Bălți. A fost extins repetat și termenul pentru depunerea dosarelor pentru a fi membru al Comisiei Speciale și a Comisiei de licențiere - până la 10 martie 2021.

46. La 30.12.2020, Uniunea Avocaților a adresat un [comunicat](#) în atenția Procuraturii Generale privind sesizarea unor probleme de obstrucționare a activității avocatului prin: citarea ilegală a avocatului pentru audiere în calitate de martor în dosar penal de apărare, în lipsa

Concluzia nr. 10:

Se atestă un conflict continuu în cadrul Uniunii Avocaților privind membrii Comisiei Speciale care va selecta membrii Comisiei de selecție a profesiei de avocat. Procesul de selecție este esențial pentru a exclude conflictele de interese și pretinsa corupție care este menționată de majoritate avocaților în unul din ultimele sondaje.

consimțământului prealabil a clientului său, contrar dispozițiilor imperative ale art.90 alin.(3) p.2) din Codul de Procedură Penală și înlăturarea abuzivă a avocatului din proces penal de către procuror, cu încălcarea consecutivității procesuale stabilite de prevederea normei imperative a art. 90 alin.(3) p.2) din Codul de Procedură Penală și a circumstanțelor exhaustive pentru înlăturarea avocatului stabilite în art. 72 alin.(1) din Codul de Procedură Penală. Uniunea Avocaților a solicitat încetarea imixtunii procurorilor în activitatea profesională a avocaților, să întreprindă cercetări de serviciu și să pună capăt abuzurilor.

VII. Alte evenimente relevante sectorului justiției

47. La 21.12.2020, Platforma Națională a Societății Civile din cadrul Parteneriatului Estic, a lansat o [Declarație publică](#) privind degradarea procesului legislativ și actului de guvernare în Republica Moldova, prin care au condamnat acțiunile de nerespectare a procedurilor legale de promovare a proiectelor de legi comise de către majoritatea parlamentară, în cadrul ședințelor Parlamentului din 16 decembrie 2020 și 3 decembrie 2020, la adoptarea unor serii de legi (abrogarea „Legii miliardului”, Revenirea la pragurile de pensionare de 57 ani pentru femei și 62 ani pentru bărbați, Aprobarea Politicii fiscale și vamale și a Legii bugetului pentru anul 2021, modificarea Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului, modificarea cadrului de operare a Autorității Naționale de Integritate, modificările în domeniul farmaceutic) care compromit lupta cu corupția, subminează bugetul public, pun în pericol relația cu partenerii de dezvoltare și riscă să destabilizeze situația macrofinanciară din țară.
48. La 16.12.2020 a fost lansat [sondajul](#) privind percepția judecătorilor, procurorilor și avocaților privind reforma în justiție și combaterea corupției, realizat de Centrul de Investigații Sociologice și Marketing „CBS – RESEARCH”, la solicitarea Centrului de Resurse Juridice din Moldova (CRJM). În cadrul sondajului judecătoriesc, procurorii și avocații au fost chestionați referitor la inițiativele legislative pentru îmbunătățirea activității justiției, independența judecătorilor și a procurorilor, calitatea justiției, autoadministrarea sistemului judecătoriesc, al organelor procuraturii și a avocaturii, reforma procuraturii, la fenomenul corupției în țară. Principalele concluzii s-au referit la : a) Aproximativ 2/3 din judecători, mai mult de jumătate dintre procurori și aproape jumătate de avocați consider că reformele lansate în anul 2011 au avut un impact pozitiv asupra sistemului judecătoriesc, b) Crearea instanțelor judecătoriesci specializate pentru examinarea cauzelor de corupție nu a fost susținută de 75% dintre judecători, 65% dintre procurori și 67% dintre avocați, b) în Republica Moldova există multă corupție consideră 28% dintre judecători, 43% dintre procurori și 74% dintre avocați, c) cele mai corupte instanțe din sistemul judecătoriesc sunt Curțile de apel, Procuratura Anticorupție și Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, d) Judecătorii, procurorii și avocații fiind întrebați, unde este cel mai înalt nivel al corupției în avocatură, au răspuns - Comisia de licențiere profesiei de avocat etc.
49. Centrul Național Anticorupție a [elaborat](#) o nouă analiză strategică, având ca obiect - Strategia Națională Antidrog. Infrațiunile de corupție și cele conexe acestora se regăsesc și în domeniul traficului ilicit de droguri. Concluziile analizei strategice indică că din 21 de cauze penale instrumentate de organul de urmărire penală al CNA și Procuraturii Anticorupție, 7 au fost pe corupere pasivă în privința angajaților MAI, 5 pe trafic de influență a persoanelor care interveneau, cu același scop, în adresa polițiștilor, procurorilor și judecătorilor, iar 2 de corupere activă a angajaților Inspectoratului Național de Patrulare din partea șoferilor care erau suspectați de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate produsă de substanțe narcotice sau stupefiante. Alte 7 cazuri au fost orientate spre documentarea acțiunilor ilegale în cadrul transmiterii drogurilor în instituțiile penitenciare, eliberarea actelor permissive privind activitatea cu substanțe narcotice și sustragerea drogurilor, în calitate de corp delict, din cadrul dosarelor penale din

gestiune. În cadrul Studiului, ofițerii CNA au formulat mai multe constatări ce țin de vulnerabilitățile identificate în cadrul promovării politicii de stat privind circulația substanțelor narcotice, stupefiante și precursori, precum și recomandări pentru instituțiile responsabile, inclusiv în identificarea riscurilor unor activități vicioase pentru înlăturarea acestora pe viitor.

- 50.** Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale din cadrul Centrului Național Anticorupție (ARBI) va administra un [registru unic](#) ce va conține informația generalizată pe țară a bunurilor infracționale sechestrate. Procurorii, executorii judecătorești, Serviciul Fiscal de Stat și instanțele de judecată vor transmite informația despre bunurile infracționale indisponibilizate, confiscate și recuperate de ARBI. Informația va fi inclusă în Registrul unic al Bunurilor Infracționale Indisponibilizate, care recent a fost notificat la Centrul pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CPDCP) și a primit aviz pozitiv pentru a fi implementat. Utilizarea acestei baze de date va spori nivelul de securizare a informației, integritatea datelor, va asigura istoricul de modificări privind aplicarea și ridicarea sechestrelor. De asemenea, va permite creșterea eficienței activității angajaților CNA în cadrul proceselor de recuperare a bunurilor infracționale. Prin implementarea acestei baze de date se urmărește stabilirea unor norme stricte de evidență a bunurilor infracționale indisponibilizate, precum și integrarea cu Sistemul informațional automatizat “Urmărire penală: E-Dosar” al Procuraturii Generale, pentru o colaborare eficientă cu Procuratura Generală pe aspecte ce țin de indisponibilizarea și recuperarea bunurilor infracționale.
- 51.** La 22.01.2021 Ministerul Justiției a organizat [prima etapă](#) a concursului național pentru desemnarea candidaților pentru suplinirea postului de judecător la CtEDO din partea Republicii Moldova, ce urmează a fi ales pe un termen de 9 ani. De menționat e faptul, că la 14.01.2021 Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu, l-a retras din Comisia pentru selectarea candidaților la postul de judecător la CtEDO pe cetățeanul român Pavel Abraham, numit anterior de Igor Dodon în această funcție. Totodată, a desemnat un nou reprezentant al Președinției în această comisie, pe dna Viorica Puică, însă Ministerul Justiției a ignorat dispoziția de înlocuire a reprezentantului președinției. Menționăm faptul că la ședința din 08.12.2020, Plenul CSM i-a [desemnat](#) pe membrii CSM Luiza Gafton și Mariana Timotin, în calitate de membri ai Comisiei pentru selectarea candidaților la postul de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.
- 52.** La 27.01.2021, urmare a celei de-a doua etapă a concursului, Comisia a desemnat trei candidați care au acumulat cel mai mare punctaj în cadrul concursului: Diana Scobioală, Vladimir Grosu, Nicolae Eșanu. Candidații urmează să se prezinte în fața Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, unde se va decide cine dintre ei va reprezenta Republica Moldova. Concursul național s-a desfășurat pe fondul [acuzatiilor](#) de lipsă de integritate. Ziarul de Gardă a constatat că între candidați și membrii Comisiei care i-au evaluat există mai multe legături care pot genera, inclusiv, conflicte de interese. Nici un membru al Comisiei nu s-a abținut însă de la vot.
- 53.** La data de 20.01.2021 proiectul „Susținere pentru consolidarea în continuare a eficienței și calității sistemului judiciar din Republica Moldova” a organizat videoconferința de prezentare a „Recomandărilor de îmbunătățire a Strategiei de comunicare a Consiliului Superior al Magistraturii din Republica Moldova și a Ghidului privind relațiile dintre sistemul judecătoresc și mass-media în conformitate cu recomandările Ghidului CEPEJ pentru relațiile cu mass-media din 2018” și a „Studiului privind Consolidarea accesului la instanțe pentru grupurile vulnerabile din Republica Moldova: provocări și recomandări”.

Concluzia nr. 11:

Procesul de selecție a candidaților pentru funcția de judecător la Curtea Europeană a Drepturilor Omului este suspectat de încălcare de procedură și luarea deciziilor cu încălcarea componentei comisiei de selecție. Aceste vicii pot constitui un risc eminent pentru ca Grupul Consultativ de Experți al Consiliului Europei pentru selecția judecătorilor la Curtea Europeană a Drepturilor Omului să anuleze rezultatele concursului.

Membrii Grupului de Experți în domeniul Justiției (GEJ)

Iulian RUSU – Director Executiv Adjunct al IPRE, având 20 ani de experiență profesională, inclusiv în domeniul reformei sectorului justiției, Magistru în Dreptul Uniunii Europene (Universitatea Oxford, Marea Britanie)

Veronica MIHAILOV-MORARU – coordonatoare și expertă în cadrul GEJ, având 15 ani de experiență profesională, avocată cu 14 ani de experiență, Magistru în Drept (Universitatea de Stat din Moldova)

Svetlana BALMUȘ – expertă în cadrul GEJ, având peste 23 ani de experiență profesională, avocată, fostă judecătoare cu 15 ani de experiență și fostă procuror cu 4 ani de experiență, Licențiată în Drept (Universitatea de Stat din Moldova)

Tatiana CIAGLIC – expertă în cadrul GEJ, având 12 ani de experiență profesională, inclusiv în domeniul administrării instanțelor judecătorești, utilizării tehnologiilor informaționale, precum în domeniul formării continue a profesioniștilor din sectorul justiției, Magistru în Drept (Universitatea Liberă Internațională din Moldova)

Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE) a fost înființat în martie 2015 în calitate de centru de analiză și cercetare (eng.: think-tank) independent, non-profit și apolitic. Misiunea IPRE este de a accelera integrarea europeană a Republicii Moldova prin promovarea reformelor sistemice, sporirea democrației participative și consolidarea rolului cetățenilor în procesele decizionale la nivel național și local.

IPRE este membru al Platformei Naționale a Forumului Societății Civile a Parteneriatului Estic (www.eap-csf.eu), co-inițiator al Forumului Parteneriatului Estic al Centrelor de Cercetare (EaP Think-Tank Forum) lansat în anul 2017 la Chișinău.

Adresa: Str. București 90, of. 20
Chișinău, MD-2001, Republica Moldova
Tel.: + 373 22 788 989
E-mail: info@ipre.md
Web: www.ipre.md

Această publicație a fost elaborată în cadrul proiectului „Grupul de Experți în domeniul Justiției”, susținut financiar de Departamentul Justiție și Drepturile Omului al Fundației Soros Moldova. Conținutul opiniei este opinia Grupului de Experți în domeniul Justiției și nu reflectă neapărat poziția Fundației Soros Moldova.